

Liber

altitudo miraculum minuit. Frequentes quippe tenuiae candidantis uadi carinas territant. Qua de causa limae interius maris multi eum locum appellauere. Proxima autem fauibus utriusque impositi motes coercent claustra: abila africæ: europæ calpe laborum Herculis metae. Quam ob causam indigenæ columnas eius dei uocant creduntque persoñas exclusa antea admississe maria: & rerum naturæ mutatis facie.

De europa: Capi.i.

PRIMUM ergo de europa altrice uitoris omnium genitum populi: longeque terra pulcher prima: quæ plerique merito non tertiam portionem fecere: uerum æquaque in duas partes ab amne tanai: ad gaditanum fretum uniuerso orbe diuiso. Oceanus hoc quod dictum est spatio atlanticum mare infundens: & audito meatu terras quæcumque uenientem expauere demet resistentes quoque flexuoso littorum anfractu lambit europam: uel maxime recessibus crebris excutans: sed in quattuor præcipuae sinu. Quorum primus a calpe hispaniae extimo (ut dictum est) moët locobrutinum usque promontorium immenso ambitu flectitur. In eo prima hispania terrarum est ultior appellata. Eadem bethyca. Mox a fine uirgitano citerior eademque tarragonensis ad pyreneas iuga. Ulterior in duas per longitudinem prouintias diuiditur. Siquidem bethycæ latere septentrionali protrahit lusitania amne ana discreta. Ortus hic laminitano agro citerioris hispaniae: & modo se in stagna fundes: modo in angustias resorbens: aut in totum cuniculis condens: & saepius nasci gaudens in atlanticum oceanum effunditur. Tarracœnensis autem hinc affixa pyreneo: totoque eius a latere decurrit & simul ad gallicum oceanum hibero mari transuersa se pandens solario monte & oretatis iugis carpetanisque & asterum a bethyca atque lusitania distinguitur. Bethyca a flumine eam medianam secante cognominata cunctas prouintiarum diuini cultu & quod in fertili ac peculiari nitore præcedit. Iuridici contentus ei quattuor. Gaditanus: Cordubensis. Astygitanus: Hispalensis. Oppida omnia numero. clxxv. In iis coloniae. viii. Municipia. viii. latio antiquus dōata. xxix. Libertate. vi. Fœdere. iii. Stipendiaria. cxx. Ex his digna memoratu aut latiari sermone dictu facilia. A flumine ana littora oceani oppidū onoba lusturia cognominatū. Interfluentes luxia & uru muriani moëtes. Bethys fluuius. Litus curēse inflexo sinu. Cuius ex aduerso gadis inter insulas dicēdæ. Promotoriū lunonis. Portus Baſippo. Oppida belo mellaria. Fretū ex atlatico mari. Cartheia tarthesos a græcis dicta. Mōs calpe. Deinde littore iterno oppido berbesula cum fluuio. Itē salduba oppidū uel malacha cum fluuio fœderatorum. Dein meoba cum fluuio. Sextifirmiū cognomine iuliū. Sexi & abdera Murgis. Bethycæ finis. Orā eā uniuersam originis pœno & existimauit. M. Agrrippa. Albana aut atlantico oceanō obuersa bastulorum turdulorumque est. In uniuersam hispaniam. M. Varro peruenisse hiberas & persas & pœnicas celtasque & pœnos tradit. Lusū enim Liberi patris ac lysam cum eo bacchātem nomē dedisse lusitaniae & Pana præfectū eius. Uniuersa aut quæ de Hercule ac pyrene uel Saturno traduntur: fabulosa in primis ut arbitror. Bethys in tarragonensi prouincia non ut aliqui dixerunt oppido sed tegensi exoriens saltu: iuxta quem tradet fluuius qui carthaginensem agrum rigat ille ocior refugit Scipionis rogum uersusque iuoccum oceanum atlanticum prouinciam adoptans petit: modicus primo: sed multorum fluminum capax: qui bus ipse famam aquasque aufert. Bethycæ primum ab ossigetania infusus ameno blandus aliueo: cibris dextra leuaque accolitur oppidis. Celeberrima inter hunc & oceanii oram in mediterraneo segeda quæ augurina cognominatur. iulia quæ fidentia. Virgao quæ alba Ebura quæ cerealis. Ilberi quod liberini. Libida quæ clausa. Stici quod iulientes. Vesci quod fauentia: singilia: hegua: auia: ebdanum: gala: minor: hebura: castra: uinaria: episibrium: ipho noua: illurco: & osca: esbua: succabo: nuditanum: tua: tiuetus. Omnia bastetaniæ uergentis ad mare. Conuentus uero cordubensis circa flumen ipsum ossigi quod cognominatur laconium. Illiturgi quod forum iulium. Apasturgi quod trinmphale. Sitia & xiii. M. pas. remotum in mediterraneo. Obulco quod botificense appellatur. Mox ripepora fœderatum. Sacilimartalium onobam. Et dextra corduba colonia patritia cognominata. inde primum nauigabili bethye. Oppida carbulo decuma fluuius singulis eodem bethys latere incedens. Oppida hispaniensis conuentus: celtiaca: uacamana: acna: ilpa cognomine ilipa italica. Et a leua hispali colonia cognomine romulensis. Ex aduerso oppidum offset: quod cognominatur iuliaconstantia. Virgentium quod iulii genitor. Hippo caurasiarum fluuius menoba & ipse a dextro latere infusus. Ac inter aestuaria bethys oppidum nebrisca cognomine ueneria & colobona. Coloniæ asta quæ regia dicitur. Et in mediterraneo asida: quæ cæfariana. Singulis fluuius in bethyn quo dictum est ordine irrupens astigitanam coloniam alluit cognomine augustam firmam. ab ea nauigabilis. Huius conuentus sunt reliquæ coloniæ immunes tucii quæ cognominantur augusta gemella, ituci quæ virtus iuicia. At ubi quæ claritas iulia. Vrso quæ genua urbanorum inter quæ fuit nunda cum Pompeii filio capta Oppida libera astygie uetus ostippo. Stipendiaria: callet: calucula: castragmina: ilipula minor: merucras: sucra: obucula: oningis. Ab ora uenti prope monobam amnum & ipsum nauigabilem haud procul accolunt alonigiceli: alostigi. Quæ autem regio a bethyæ ad fluuim anam tendit: extra piaz,